

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Dykkar ref:
13/3696

Vår ref:
2014/631 - 5260/2014

Sakshandsamar:
Ingvill Skogseth 51 96 38 12

Dato:
07.10.2014

Høyring - Stønad til helsetenester mottatt i eit anna EØS-land - Gjennomføring av pasientrettighetsdirektivet

Helse Vest RHF viser til Helse- og omsorgsdepartementet sitt høyringsnotat datert 30. juni 2014 med forslag til endringar i forskrift om stønad til helsetenester i EØS-land, for gjennomføring av pasientrettighetsdirektivet.

Denne utalen er gitt med atterhald om godkjenning frå styret i Helse Vest RHF i styremøte den 23. oktober 2014.

Generelt

Høyringa er avgrensa til forslag til endringar i forskrift om stønad til helsetenester i EØS-land, slik at denne blir utvida til å omfatte sjukehusbehandling. Dagens refusjonsordning blir med dette justert for å implementere pasientrettighetsdirektivet.

Førre regjering gjekk inn for førehandsgodkjenning, men Helse- og omsorgsdepartementet foreslår i denne høyringa, ikkje å stille eit slikt krav. Departementet grunngjev dette med at eit krav om førehandsgodkjenning inneberer ei avgrensing i valfridomen til pasientane og vil vere ressurskrevjande å administrere. Det vises til at det i Sverige, som har hatt ei ordning utan førehandsgodkjenning sidan 2005, er få pasientar som har valt å reise ut av landet for å få behandling. Det blir og vist til at pasientar i Noreg i liten grad nyttar retten til fritt å velje sjukehus i eige land.

Departementet meiner det ikkje er føremålstenleg å etablere ei slik ordning for det antatt låge talet på pasientar som vil nytte seg dette, men viser til at dei vil følgje utviklinga over tid. Dersom det oppstår store pasientstraumar til andre EØS-land som fører til at det blir vanskeleg å oppretthalde eit godt helsetilbod i Noreg, vil departementet på nytt vurdere behovet for førehandsgodkjenning.

Om førehandstilsagn

For å redusere den økonomiske risikoen for pasienten, som etter denne ordninga kan ta i mot sjukehusbehandling i andre EØS-land og søkje om refusjon i etterkant, foreslår

departementet ein regel om at pasienten kan søkje om førehandstilsegn om dekning av utgifter. Dette skal gjelde dei pasientar som er vurdert til å ha rett til nødvendig helsehjelp frå spesialisthelsetenesta. Tilsegna skal avklare om pasienten har krav på stønad til den helsehjelpa som pasienten ønskjer å ta i mot i eit anna EØS-land, og det høgaste beløpet pasienten vil kunne få refundert for å dekke utgiftene han/ho har hatt.

Høyringsuttale

Helse Vest RHF har konferert med vår eining for utanlandsbehandling i Helse Bergen HF, og har følgjande høyringsuttale.

Helse Vest støttar ikkje forslaget om ikkje å krevje førehandsgodkjenning av planlagt sjukehusbehandling i andre EØS-land.

For det første meiner Helse Vest at førehandsgodkjenning gjer det økonomisk sett tryggare og meir føreseieleg for pasientar å ta imot tilbod om sjukehusbehandling i utlandet under denne ordninga.

Departementet meiner at forslaget om at dei som har rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetenesta kan søkje om førehandstilsegn, er meint å avhjelpe denne uvissa. Når dei siste lovendingane i lov om pasient- og brukarrettigheter tek til å gjelde neste år, vil derimot alle pasientar som blir vurdert å ha behov for spesialisthelseteneste, få rett til nødvendig helsehjelp. Dette vil medføre at dei fleste som ønskjer å få den sjukehusbehandlinga dei treng i eit anna EØS-land, kan søkje om slikt førehandstilsegn. Helse Vest kan då ikkje sjå at ei ordning med førehandsgodkjenning vil vere så mykje meir ressurskrevjande for HELFO enn å behandle søknadar om det som skal vere juridisk bindande førehandstilsegn. Det er mange av dei same medisinske og økonomiske avklaringar som må gjerast.

For pasienten vil eit krav om førehandsgodkjenning kunne innebere ei uønska forseinking. Likevel meiner Helse Vest at omsynet til ei avklaring av den økonomiske risikoen som pasienten tar på seg, må vege tyngre. Enkelte typar avansert sjukehusbehandling kan koste seks-sifra beløp. Utan førehandsgodkjenning er det fare for at pasienten ikkje får nødvendig informasjon om vilkåra for ordninga, og kan dermed komme i eit økonomisk uføre. Ved førehandsgodkjenning vil pasienten kunne velje behandling i utlandet på eit opplyst grunnlag.

For det andre meiner Helse Vest det er viktig å sikre kontroll med pasientflyten til utlandet når det gjeld så ressurskrevjande helsetenester som sjukehusbehandling. Vi er samde i at det per i dag er vanskeleg å vite kor mange som vil nytte seg av denne ordninga og at erfaringane frå Sverige er relevante.

Eksempel på pasientar som kan tenkast å ville nytte seg av denne ordninga, er personar med langtidsopphald i EØS-land men som framleis er trygda i Noreg og har rett på planlagt sjukehusbehandling i Noreg. Ei anna gruppe er gjestearbeidarar som er trygda i Noreg, men som ønskjer å få sjukehusbehandling i sine (opphavlege) heimland. Også innanfor område der norske fagmiljø er små og sårbare, kan det tenkast at norske pasientar vil ønskje å få behandling på sjukehus med større breidde og erfaringsgrunnlag på aktuelle tilstand.

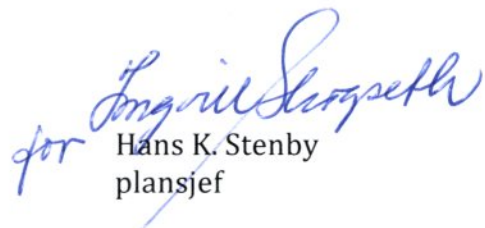
Kravet om at det skal vera gjort ei rettigheitsvurdering står i bestemmelsen om førehandstilsegn. Det ser derfor ut som det ikkje er krav om at pasienten som reiser ut utan førehandstilsegn skal vera vurdert av spesialisthelsetenesta i Noreg. HELFO vil ikkje, slik vi ser det, ha grunnlag for å vurdere den enkelte, individuelle søknad opp mot pasientrettsdirektivet sine vilkår for å kunne ha førehandsgodkjenning. Ved innføring av eit krav om førehandsgodkjenning, må det derfor etablerast samarbeidsordningar som inneber at HELFO som rutine held dei regionale helseføretaka informert om art og omfang av dei sjukehusbehandlingar som vert refundert. På dette grunnlaget kan dei regionale helseføretaka vurdere om det oppstår behov for ei avgrensing i tilgangen til refusjon av visse typar sjukehusbehandling ut frå dei nemnde kriteria.

Departementet har vist til at eit krav om førehandsgodkjenning kan innførast seinare dersom utviklinga viser at det blir nødvendig. Helse Vest trur at dersom det først blir innført ei refusjonsordning utan førehandsgodkjenning, kan det vera vanskeleg å innføre ei slik avgrensing på eit seinare tidspunkt.

Med vennleg helsing

Herlof Nilssen
Adm. dir

for Hans K. Stenby
plansjef